

Aalborg, den 07-02-2010

Til:
Socialministeren
Folketingets Socialudvalg

VEDR. BPA – BORGERSTYRET PERSONLIG ASSISTANCE - SERVICELOVENS §§ 95 OG 96

Det er nu over et år siden, at det nye lovgrundlag for hjælpeordningen trådte i kraft og vi fik BPA.

Vi så frem til implementeringen af BPA og glædede os til, at vi kunne få ro om hjælpeordningen. Det var nemlig blevet særdeles vanskeligt for os med hjælpeordning, at rekruttere og fastholde hjælpere.

Årsagen var dels de generelt dårlige løn- og ansættelsesforhold, der var helt ude af trit med forholdene på det øvrige arbejdsmarked, dels rygter i kølvandet på enkeltsager, hvor arbejdsgiveren angiveligt ikke havde mestret arbejdsgiveransvaret. Herudover en generelt større opmærksomhed på ordningen og hjælpernes arbejdsmiljø, med deraf følgende krav om et generelt kvalitetsløft, i rammen om ordningen, samt i ledelse og administration.

Nu, et år efter lovændringen, er situationen endnu mere kaotisk, end den var tidligere!

Mange nordjyske kommuner har endnu ikke fastsat satserne for BPA-timepris og administration og de der er på vej, ser ud til at ville udmåle alt for lave satser, til at BPA vil kunne realiseres. Borgere med hjælpeordning og vores hjælpere lever fortsat med de hidtidige problemer, og oven i det nu også med en stor usikkerhed, foranlediget af lovændringen.

Ønsket om tidssvarende og ordnede lønforhold var en del af baggrunden for lovændringen. Det var uholdbart, at kommunerne hver især kunne fastsætte lønniveauet på området, for langt de fleste kommuner fastholdt det lavest mulige niveau, med fravær af rettigheder, som var normale på det øvrige arbejdsmarked. En overenskomst var ønsket, både af borgere med hjælpeordning og hjælperne, men der var et praktisk problem, idet der ikke var en part, som kunne forhandle og tiltræde en overenskomst på arbejdsgiversiden.

Med muligheden for at overdrage arbejdsgiveransvaret til private virksomheder eller en forening, blev det praktisk muligt at overenskomstdække området. Vi var meget glade, da handicaphjælperoverenskomsten,

med LOBPA (Landsorganisationen Borgerstyret Personlig Assistance) på arbejdsgiversiden, blev indgået. Det var dejligt, at der omsider kom en overenskomst, men ikke mindst, at netop LOBPA – borgere med hjælpeordning/BPAs egen forening – havde indflydelse på overenskomstens indhold, således borgernes behov også blev tilgodeset. Overenskomsten er siden ændret, så både LOBPA og de private udbydere er med på arbejdsgiversiden og med både FOA og 3F på lønmodtagersiden.

Mange af os med hjælpeordning så i øvrigt frem til, at vi fremover ikke selv *skulle* bære det juridiske ansvar i hjælpeordningen, men kunne få en professionel arbejdsgiver med på sidelinjen. Desuden var muligheden for at kunne overdrage arbejdsgiveransvaret en tiltrængt hjælp, til den gruppe brugere af hjælpeordningen, som har problemer med at varetage arbejdsgiveransvaret selv, men vil kunne være en kompetent arbejdsleder, med en professionel arbejdsgivers støtte og vejledning. Det var og er et velkendt problem, at de kommunale sagsbehandlere ikke kan yde den nødvendige vejledning til brugere af hjælpeordningen og til tider giver dårlige og sågar forkerte råd, i deres manglende kendskab til den lovgivning, som en arbejdsgiver skal overholde.

Som nævnt har vi endnu ikke mærket de forbedringer, som skulle komme med BPA. Nordjyske borgere med BPA-bevilling, der ønsker at overdrage arbejdsgiveransvaret til LOBPA eller en privat udbyder, har endnu ikke fået denne mulighed og hvad angår løn- og ansættelsesforholdene er situationen fortsat uafklaret! Vi har set oplæg på BPA-timepris og administrationsbidrag fra nogle af de nordjyske kommuner og vi imødeser, at der vil blive udmålt for lave administrationsbidrag og timepriser.

Hvad timepriserne angår, ser det ud til, at kommunerne tilsidesætter overenskomsten for handicaphjælpere og fortsat vil aflønne med udvalgte elementer fra den kommunale bistandsplejeoverenskomst! Kommunerne begrundet dette med anbefalinger i Kls budgetvejledning. Konsekvensen bliver, at vi ikke får de ønskede og lovede forbedringer - kommunerne vil fortsat selv diktere lønnen, frem for at overlade dette til arbejdsmarkedets parter og dermed vil der fortsat være de problematiske lønforskelle fra kommune til kommune. Desuden vil borgere med BPA-bevilling ikke kunne overdrage arbejdsgiveransvaret til de BPA-udbydere, som har tiltrådt overenskomsten.

Vi er meget bekymrede, for det er angiveligt de ansvarlige og professionelt ledede udbydere, som har tiltrådt (eller er på vej til at tiltræde) overenskomsten og som borgerne dermed udelukkes fra at bruge. Vi er bekymrede for, at borgere der ønsker at overdrage arbejdsgiveransvaret, eller ligefrem har det som forudsætning i bevillingen, presses til at bruge udbydere, der driver virksomhed på en måde, så de pågældende borgere er ligeså dårligt hjulpet, som hvis de selv havde bevaret arbejdsgiveransvaret. Endelig er der hele problemstillingen vedr. lovligheden af døgnvagter - at BPA-udbydere og borgere der selv er arbejdsgivere, som ikke har tiltrådt overenskomsten, ikke kan praktisere døgnvagter lovligt, idet den nødvendige dispensation angiveligt forudsætter en overenskomst.

Vi undrer os, at man overhovedet kan få den tanke, at udmåle timeprisen ud fra en overenskomst, som dækker helt andre faggrupper, på det offentlige arbejdsmarked! Udmålingsbekendtgørelsen henviser til "det sammenlignelige arbejdsmarked" – og hvad kan være mere sammenligneligt end en specifik overenskomst for privatansatte handicaphjælpere? Det kunne næppe finde sted på noget andet område end BPA, at KL, kommunerne (måske endda med ministeriets støtte?) ser bort fra en overenskomst!

Hvad udmålingen til administration angår, imødeser vi også for lave – helt urealistisk lave - udmålinger. Konsekvensen bliver, at vi reelt ikke får mulighed for at kunne overdrage arbejdsgiveransvaret, for ingen privat udbyder eller forening, vi kender til, vil påtage sig det arbejdsmæssige, juridiske og økonomiske ansvar, for de 2-4 kr. pr. leveret BPA-time, som kommunerne ser ud til at ville betale for ydelsen.

De kommuner, som klubben har haft dialog med (blandt andre Aalborg) vil vel egentlig gerne gøre "det rigtige", men henviser til en stram økonomi, KLs budgetvejledning og "DUT-kompensationen". KLs budgetvejledning synes at veje tungere end Serviceloven og BPA-udmålingsbekendtgørelsen! Vores erfaring er i øvrigt, at administrationsbidraget ikke fastsættes ud fra et budget over kommunens udgifter ved selv at administrere hjælpeordningen, men alene ud fra KLs budgetvejledning.

Når vi der har hjælpeordning/BPA skal ansætte en hjælper, kan vi nu på 14. måned ikke redegøre for de løn- og ansættelsesforhold, som vil være gældende for hjælperen. Vi kan henvise til nogle punkter i BPA-udmålingsbekendtgørelsen og henvise til, at kommunen skal regulere lønnen bagud, med virkning fra den 1. juli 2009, men vi kan ikke redegøre præcist for hjælperens løn- og ansættelsesforhold. Vi kan blandt andet sige: Du vil få en pensionsordning, sandsynligvis få honoreret din anciennitet og der vil angiveligt blive udbetalt normal løn i nattetimerne (frem for de hidtidige rådighedstimer uden arbejdstidsbestemte tillæg), men du må afvente min kommunes beslutning vedr. lønniveauet. Et gode som den 6. ferieuge, som visse kommuner indtil nu har udbetalt til hjælperne, bortfalder måske fremadrettet, fordi den ikke er nævnt i udmålingsbekendtgørelsen – kommunerne udelader den derfor i udmålingen. Det er alt i alt en grotesk og helt uacceptabel situation, I har bragt os i!

Situationen styrker bestemt ikke hjælpeordningens/BPAens troværdighed og det er, som nævnt, blevet vanskeligere end nogensinde før, at rekruttere en ny hjælper. Klubben får dagligt henvendelser fra bekymrede og frustrerede medlemmer!

De hjælpere, der allerede er ansat, er urolige og utilfredse, over ikke at kende de løn- og ansættelsesforhold, som de har fremadrettet og har arbejdet under de forløbne mange måneder. Der vil angiveligt komme en regulering med virkning fra d. 1. juli 2009, men til hvad? Mange borgere med hjælpeordning/BPA er nervøse, for kommunernes økonomi er tydeligvis presset og hvornår finder kommunen mon på at reducere timeudmålingen? Vi hører, at nogle kommuner tilsyneladende er ved at "afstemme" BPA-bevillingerne efter budgettet og mange brugere af ordningen spekulerer over, om netop deres kommune griber til dét værktøj – for hvad bliver alternativet? En plejehjemsplads, et bosted eller hjemmepleje, med 15 timers månedlig ledsaget "udgang" – ingen af disse løsninger er et ønskværdigt alternativ, til en aktiv hverdag med frihed og selvbestemmelse!

Vi er meget bekymrede for fremtiden!

Skal vi kastes ud i en ubehagelig, og i vores øjne - helt unødvendig - faglig konflikt, før der kommer en løsning på overenskomstspørgsmålet? Skal vi afvente et ualmindeligt langsomt arbejdende ankesystem, der måske alligevel ikke vil kunne tage stilling til udmålingerne af timepris og administrationsbidrag, før vi kan se BPAen virke? Hvad sker der med vores bevillinger, mister vi timer eller hele bevillinger, så vores livskvalitet forringes? Skal vi sige farvel til endnu flere dygtige hjælpere, fordi de har mistet troen på at forbedringerne kommer?

Vi vil indtrængende bede Jer om, at bringe orden på BPA-området – vi kan ikke holde til mere uro!

Med venlig hilsen

Lotte Mørkhøj
Formand

Annette Christensen
Næstformand